

Oversigt – Åbent møde:

Punkt 01 Godkendelse af dagsorden.

02 Mundtlige orienteringer fra administrationen

Punkt 2.1 Orientering om demensbyggeriet

Punkt 2.2 Orientering om planlagte tillægsbevillingsansøgninger

03 Økonomisager

Punkt 3.1 Økonomisk kvartalsrapport for 1. kvartal 2021 for Området for Velfærd

Punkt 3.2 Ansøgning om omplacering.

04 Generelle sager

Punkt 4.1 Godkendelse af forretningsorden til Udvalg for Velfærd

06 Orienteringssager

Punkt 6.1 Orientering om Tilioqs årsberetning 2020, ”Med viden nedbryder vi fordomme,”

Punkt 6.2 Orientering om formandsbeslutningen vedrørende en ansøgning om ændring af herbergernes åbningstider i Sisimiut og Maniitsoq.

Punkt 08 Eventuelt

Mødet starter kl. 13:06

Deltagere:

Inuit Ataqatigiit

Juliane Enoksen, Sisimiut

Siumut

Kirstine Olsen, Sisimiut

Barnabas Larsen, Kangaamiut

Naleraq

Paneeraq Olsen, Sisimiut

Fraværende med afbud:

Maalia Larsen Rosing, Maniitsoq

Fraværende uden afbud:

Punkt 01 Godkendelse af dagsorden

Afgørelse

Godkendt.

Kirstine Olsen ønsker at listen vedr. dagsorden ændres, direktøren vil undersøge dette.

02. Mundtlige orienteringer fra administrationen

2.1 Direktørens oplysninger vedr. demensafsnit i Sisimiut:

- nedsættelse af en arbejdsgruppe
- der indhentes forskellige informationer i forskellige områder, antal af demente og vedr. handicappede.
- i tilfælde af at en demensafsnit realiseres, afklares rammerne
- der er blevet ansøgt til projektering
- Området for Teknik forventer, at der skal anvendes 64,9 millioner til byggeriet.
- når man er færdig med undersøgelsen af udgifter og størrelsen af ansøgninger om tillæg er færdigt, skal der ansøges om medfinansiering fra Selvstyret.

Stk. 2.2 besvares i Stk. 2.1.

03 Økonomisager

Punkt 3.1 Økonomisk kvartalsrapport for 1. kvartal 2021 for Området for Velfærd

Journalnr. 06.03.00

Baggrund

I løbet af året skal der udarbejdes kvartalsrapport vedrørende overordnede konti fra direktionen. Hermed fremlægger Området for Velfærd økonomisk rapport for 1. kvartal 2021.

Regelgrundlag

Kasse og regnskabsregulativet i Qeqqata Kommunia. Instruktion for økonomirapportering, budgettering og opfølgning for Qeqqata Kommunia.

Faktiske forhold

Nedenstående oversigt over økonomiske forhold ultimo marts 2021 er taget med udgangspunkt i balancen.

Balancen for 1. kvartal for Området for Velfærd kan ses i bilaget. Området for Velfærds forbrug ligger i 24,7%, det er på normalt forbrug. Dog skal man bemærke at ikke alle døgninstitutioners regninger er betalt på tidspunktet.

Sisimiut - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. Kvt. 2021	Forbrugs %	Resterende Budget
542020100: Borgerservice Fælles VEL	9.871.302	9.871.302	4.144.601	42,0%	5.726.701

Der er merforbrug i borgerservice fælles, da man ikke har modtaget fulde beløb på refusioner.

Sisimiut - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. Kvt. 2021	Forbrugs %	Resterende Budget
551010000: SIS Familie Stab	11.403.911	11.403.911	3.214.615	28,2%	8.189.296

Lønbudgettet er ikke tidssvarende, derfor er der lidt merforbrug. Den rette lønbudget bliver beregnet nu. Midler fra den gamle konto 11 er stadigvæk ikke overført til den konto, derfor har også haft udgifter til hotellejlighed, for familiebehandlere som har været i familiecenter fra Danmark.

Sisimiut - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. Kvt. 2021	Forbrugs %	Resterende Budget
551020100: SIS Børne- og Familieafdeling	26.352.673	26.352.673	9.627.838	36,5%	16.724.835

Der er merforbrug i Børne- og Familieafdeling, da der er flere og flere anbragte børn i døgninstitutioner, hvor midlerne ikke har fulgt med. Der skal ansøges tillægsbevilling, når man har afdækket behovet.

Sisimiut - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. Kvt. 2021	Forbrugs %	Resterende Budget
551040202: SIS Boenhed 2 "PISOQ"	15.576.942	15.576.942	6.537.115	42,0%	9.039.827

Der er merforbrug for lønbudgettet, lønnen til arbejdere i PISOQ og Ivik bliver betalt fra dette konto. Enkelte personer har haft stort behov for ekstra personale i perioder. Lønbudgettet er endnu ikke tilpasset til normeringerne.

Der har været fejlkonteringer, så udgifter for Sannavik og Ivik er betalt fra dette konto, disse vil blive omposteret til rette konti.

Maniitsoq - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. kvartal	Forbrugs %	Resterende Budget
552010000: MAN Familie Stab	9.761.305	9.761.305	2.903.085	29,70%	6.858.220

Forbruget er større end forventet, på grund af tiltrædelsesrejse. Derudover er lønbudgettet ikke længere tidssvarende.

Maniitsoq - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. kvartal	Forbrugs %	Resterende Budget
552020100: MAN Børne- og Familieafdeling	22.446.727	27.232.727	4.238.474	15,6%	22.994.253

Regninger fra selvstyret til januar, februar, marts er ikke modtaget endnu, til 1.800.000 kr. når regningerne er betalt, vil forbruget ligge i 22,17%

Maniitsoq - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. kvartal	Forbrugs %	Resterende Budget
552020201: MAN Familiecenter	4.331.684	4.331.684	1.330.730	30,7%	3.000.954

Kursus for førstehjælp blev holdt i januar, der er merforbrug på familiecenteret på grund af rengøring og fjernelse af skimmelsvamp, lige nu er familiecenteret ikke tilgængelig, da der er stadig skimmelsvamp.

Maniitsoq - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. kvartal	Forbrugs %	Resterende Budget
552030201: MAN Hjemmehjælp	5.007.968	5.007.968	1.405.966	28,1%	3.602.002

Ældre klienters behov ændrer sig hele tiden, derfor bliver der tilkaldt ekstra efter der er lavet skema til normtid. Derfor har man været nødt til at give overtimer, selvom man prøver at forebygge dette. Derudover er der flere og flere ældre klienter, hvor vi har været nødsaget til at ansætte flere personale for at beskytte de eksisterende personale.

Maniitsoq - Velfærd	Oprindeligt Budget 2021	Nyt Budget 2021	Forbrug 1. kvartal	Forbrugs %	Resterende Budget
552040301: MAN Bofællesskabet Miki	5.948.043	5.948.043	1.750.411	29,4%	4.197.632

Bofællesskabet Miki har merforbrug, da man er begyndt at give overtidsbetaling i det nye år. Overtidsbetaling har været brugt når der har været kurser, helligdage, vikartilkaldt, i de tidligere år var der ellers afspadsering i stedet for overtidsbetalinger.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der er ikke økonomiske og administrative konsekvenser indtil videre.

Administrationens vurdering

Regnskab 2020 er lukket, kontoplanen er under revidering og ubrugte konti vil blive lukket. PISOQ's budget er ved at blive undersøgt og rette lønbudget under beregning.

Indstilling

Området for Velfærd indstiller overfor Udvalget for Velfærd at godkende,

- Økonomisk kvartalsrapport for 1. kvartal 2021 for Området for Velfærd tages til efterretning, og videresendes til økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen.

Afgørelse

Taget til efterretning og sagen sendes videre til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Bilag

1. Kvartalsrapport 1. kvartal Området for Velfærd 2021

Punkt 3.2 Ansøgning om omplacering.

Journalnr. 03

Baggrund

Til brug for dækning af ikrafttrædelse af Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap, hvor Naalakkersuisut gennem Bloktilskud, givet en tilskud på kr. 5 mill. til Qeqqata Kommunia.

I forbindelse med at ikrafttrædelse Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, har alle handicappede fra spædbørn til ældre fået mulighed for at modtage støtte, hvis de har behov herfor. Dette har medført, at borgere i Qeqqata Kommunia med behov for servicering er øget. På baggrund af dette, er der behov for personale opnormering på Området for Velfærd samtidig er flere krav i loven som ønskes budgetlagt.

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap

§ 6. Denne Inatsisartutlov finder anvendelse for personer med handicap uanset alder, som har bopæl i Grønland.

Stk. 2. Personer med handicap omfatter personer, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Bisidder

§ 24. Kommunalbestyrelsen skal oprette en bisidderordning med henblik på, at en person med handicap skal tilbydes støtte fra en bisidder:

1) under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte efter denne Inatsisartutlov,

Støtteperson

§ 42. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en støtteperson til personer med handicap, som på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv eller beskyttet boenhed.

Stk. 2. Støttepersonen skal støtte personen med handicap i dennes psykiske, fysiske og sociale udvikling samt hjælpe med at udføre daglige gøremål, herunder uden for hjemmet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal som led i en afgørelse efter stk. 1 fastsætte det ugentlige antal støttetimer.

Stk. 4. En støtteperson ansættes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om støttepersoner, herunder:

- 1) kvalifikations- og kompetencekrav, samt
- 2) indhentning af straffeattest og børneattest.

Flyttehjælp

§ 43. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap til dækning af udgifter ved flytning af bopæl, når:

Kistetransport

§ 59. Kommunalbestyrelsen kan yde støtte til hel eller delvis dækning af udgifter til kistetransport, når en person med handicap har ophold i et botilbud, der er beliggende uden for personens hjemsted, og personen dør under opholdet.

Tilsyn

§ 62. Kommunalbestyrelsen i hjemkommunen skal føre et personrettet tilsyn med personer med handicap, som har ophold på et botilbud efter bestemmelserne i kapitel 9. Kommunalbestyrelsen skal som led i tilsynet sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov.

Faktiske forhold

Der er i dag i alt 4 handicapsagsbehandlere i Maniitsoq og Sisimiut, 2 sagsbehandlere i begge byer. Siden ikrafttrædelse af Inatsisartutloven, har der været stegning af antallet af borgere steget som har behov for hjælp, ihht. Loven, da den gælder for alle uanset alder.

På grund af dette, er der behov for opnormering af personalet for Området for Velfærd og der er flere krav i lovgivningen som udløser behov for ny ekstra midler på flere områder.

Hvor der er krav om oprettelse af bisidder ordning og hvor også skal tilbydes kursus som bisidder. Tilsyn på døgninstitutioner i Grønland er overdraget til kommunerne, som er nyt og kræver en ny stilling og kræver tjenesterejser.

På skemaerne ses antal borgere som modtager hjælp i Sisimiut, Maniitsoq samt bygderne.

Sisimiut

Med behov for støtte

	Med behov for støtte	I byen	Bofællesskaber
Ældre med handicap	50		
Med psykisk handicap		25	30
Med fysisk handicap		16	
Børn med handicap		13	
I alt	50	54	30

Bofællesskaber

Sisimiut	Beboere
Umiiivitsisaq 3	3
Umiiivitsisaq 9	3
Umiiivitsisaq 49	3
Umiiivitsisaq 23	3
Umiiivitsisaq 13	3
Chr. 28-ip aqq. 31	3
Aqqartarfik 6-13	3
Aqqartarfik 5-307	4
Aqqartarfik 5-207	4
Deichmannip aqq. 8	13
I alt	42

Beboere på døgninstitutioner

Sted	Beboere
Alderdomshjemmet Qupanuk	2
Sungiusarfik Aaqa, Nuuk	1
Elisibannguaq Maniitsoq	1
AJA Nuuk	1
Palleq, Paamiut	1
Ivaaraq, Qaqortoq	1
Sungiusarfik Ikinngut	1
I Danmark	11
Domsanbragt i Danmark	1
Beboere i døgninstitutioner i alt	20

Maniitsoq

Med behov for støtte

	Med behov for støtte	I byen	Bofællesskaber
Ældre med handicap	36		
Med psykisk handicap		29	11
Med fysisk handicap		14	
Børn med handicap		8	
I alt	36	51	11

Bofællesskaber

Maniitsoq	beboere
MIKI Handicapbolig med tre lejligheder (002, 003 og 004)	3
NASIFFIK Esbjergvej 402 Blok	4
KATAK Tunoqqusaaq 833, -A2 Blok	4
Beboere på bofællesskaber i alt	11

Beboere på døgninstitutioner

Sted	beboere
Neriusaaq Maniitsoq (Alderdomshjemmet)	5
Sungiusarfik Aaqa, Nuuk	2
Elisibannguaq Maniitsoq	4
AJA Nuuk (satellit for uulineq)	1
I Danmark	7
Domsanbragt i Danmark	2
Beboere i døgninstitutioner i alt	21

Bæredygtige konsekvenser

I forbindelse med at Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap blev gældende lovgivning, giver Naalakkersuisut årlig tilskud på 5 millioner kr. gennem Bloktilskud til Qeqqata Kommunia Området for Velfærd, Sisimiut og Maniitsoq.

Ved omplacering bliver der flere muligheder for at følge op på det lovmæssige krav. Ved opnormering af sagsbehandlere, vil servicering af borgerne lettes, og bedre kvalitet af sagsbehandling af folk med handicap i Qeqqata Kommunia sikres.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Skema 1

Maniitsoq	Antal	Løn Kr.	I alt Kr.	Årlig Kr.
Ansættelse af to Socialrådgivere	2	29.830	59.660	715.920
Bisidder / Najorti			5.000	5.000
Støttepersoner	10			1.104.080
Transport af kiste			30.000	30.000
Flyttehjælp			150.000	150.000
Udgifter i alt				2.005.000

Skema 2

Sisimiut	Antal	Løn Kr.	I alt Kr.	Årligt Kr.
Ansættelse af to Socialrådgivere	2	29.830	59.660	715.920
Bisidder / Najorti			5.000	5.000
Støttepersoner	15			1.656.120
Transport af kiste			30.000	30.000
Flyttehjælp			150.000	150.000
Udgifter i alt				2.557.040

Skema 3

Qeqqata Kommunia Ataatsimoorussaq / Fælles	Antal	Pr. Måned kr.	Årligt kr.
Tilsynsfører på døgninstitutioner	1		
Visitorator		29.830	357.960
Tjenesterejser, dagpenge			80.000
Udgifter i alt			437.960

Administrationens vurdering

Området for Velfærd Sisimiut og Maniitsoq vurderer, at i forbindelse med at Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap trådte i kraft, giver Naalakkersuisut årlig tilskud på 5 millioner kr. gennem Bloktilskud til Qeqqata Kommunia.

At omplacering er nødvendig for at området kan opfylde det lovmæssige krav, samt ved opnormering af sagsbehandlere vil være med til at øge kvaliteten og mindske sagsbehandlingsforløbet. At kvaliteten af sagsbehandlingen for folk med handicap i Qeqqata Kommunia vil forbedres.

Indstilling

Området for Velfærd i Sisimiut og Maniitsoq indstiller over for Udvalget for Velfærd at godkende,

1. Skema 1 – Budgetomplacering på kr. 2.005.000 i Maniitsoq
2. Skema 2 – Budgetomplacering på kr. 2.557.040 i Sisimiut
3. Skema 3 – Budgetomplacering på kr. 437.960 for fælles konto

Afgørelse

Godkendes, og sagen videresendes til Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens godkendelse.

Paneeraq Olsen, ønsker tydeliggørelse af overskriften.

Bilag

Generelle sager

Punkt 4.1 Godkendelse af forretningsorden til Udvalg for Velfærd

Journalnr. 01.00.03

Baggrund

I h.t. § 28 stk. 2 i Inatsisartutlov nr. 29 af 17. November 2017 om den kommunale styrelse fastsætter udvalgene selv deres forretningsorden.

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 29 af 17. November 2017 om den kommunale styrelse § 28, stk. 2.

Faktiske forhold

Da udvalgets medlemmer er nye efter valget 2021 skal gældende forretningsorden godkendes af disse.

I forretningsordenen er der bl.a. udarbejdet regler for medlemmernes indsendelsesfrist af forslag til dagsordenspunkter samt hvornår dagsorden skal udsendes til medlemmerne.

Forslag til forretningsorden skal fremlægges til udvalget til godkendelse, og skal kun behandles éngang. Derfor skal udvalget diskutere om der skal komme nye tilføjelser i forretningsordenen eller om man vil arbejde under den gældende forretningsorden.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser. Der vil i senere udvalgmøde behandle fornyelse af kompetenceplanen der vil medføre forbedring af økonomistyringen.

Administrationens vurdering

Forslag til forretningsorden indstilles til godkendelse i udvalget, men udvalget kan tilføje punkter i forretningsordenen som vil medføre at godkendelsen af forretningsordenen udsættes til næste møde.

Indstilling

Velfærds forvaltningen indstiller over for Udvalg for Velfærd:

- At forretningsordenen drøftes og godkendes
- At ved godkendelse af forretningsordenen sendes sagen til orientering til Økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen.

Afgørelse

Godkendt, datoen for ikrafttrædelsen samt navnet på den nye formand skal tilpasses.

Bilag

1. Forretningsorden for Udvalg for Velfærd

Orienteringssager

Punkt 6.1 Orientering om Tilioqs årsberetning 2020, ”Med viden nedbryder vi fordomme,”

Journalnr.

Baggrund

Handicaptalsmanden sendte Tilioqs årsberetning for 2020 til Qeqqata Kommunia den 24. marts 2021.

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 1 af 29. maj 2017 om Handicaptalsmand

Faktiske forhold

Handicaptalsmanden er forpligtet til at udarbejde en skriftlig beretning om sin virksomhed hvert år, jf. Inatsisartutlov om handicaptalsmanden.

Årsberetningen beskriver hvilke aktiviteter, initiativer mv., som Tilioq har været med til at realisere i den forgangne år.

Udgivne rapporter i 2020:

Tilioq udgav en analyse af borgerhenvendelser til Tilioq for perioden 2017-2019, der udkom den 5. maj 2020 ved navnet ”Et selvstændigt liv”. Tilioq konkluderer i sin rapport at Grønland ikke lever op til FN’s Handicapskonvention artikel 19 – Retten til et selvstændigt liv, da en stor gruppe personer med handicap ikke kan leve et selvstændigt liv på baggrund af, at de ikke får den hjælp de har brug for.

”Holdninger til Handicap” er en rapport som Tilioq udarbejdede i samarbejde med Ilisimatusarfik, der har til formål at afdække befolkningens holdninger til handicap, og arbejdsmarkedets indstilling til at ansætte personer med handicap. Rapporten viser bl.a. at befolkningen er mere positivt indstillet over for personer med fysisk handicap ift. personer med psykisk handicap. Desuden fandt man at personer med handicap generelt har en lavere uddannelsesniveau og at deres tilknytning til arbejdsmarkedet er lavere ift. resten af befolkningen.

”Viden om” belyser, analyserer og giver indblik i forskellige emner der vedrører handicapområdet, hvor man i 2020 berørte uddannelse, bolig, hjemløshed, og psykiatri i tre forskellige analyser.

Årsberetningen indeholder ligeledes beskrivelse af forskellige aktiviteter og tiltag som Tilioq har været med til at få realiseret, herunder et projekt ”Suleqataavunga” som blev realiseret i samarbejde med Qeqqata Kommunia med bl.a. det formål at skabe en mere rummelig arbejdsmarked og lave guidelines til at skabe et mere inkluderende arbejdsmarked.

Følgende anbefalinger fra Tilioq blev ligeledes oplyst i årsberetningen:

- At myndigheder udarbejder oplysningsmaterialer om handicap for at styrke kendskabet og reducere eventuelle fordomme mod personer med handicap.
- At Naalakkersuisut i samarbejde med sundhedsvæsenet og kommunerne sikrer en helhedsorienteret tidlig indsats, støtte til personer i psykiatrien, samt udvide de socialpsykiatriske og terapeutiske tilbud til borgere med psykiske lidelser.
- At alle uddannelsesinstitutioner sikrer inklusion af personer med handicap

- At uddannelsesdepartementet sikrer at alle offentlige tilbud har adgang til uddannelsesrelateret støtte og hjælp der er behov for.
- At Naalakkersuisuts strategi skal være at skabe rummeligt arbejdsmarked der inkluderer personer med handicap.
- At kommunerne og lokale virksomheder indgår i samarbejde med Majoriaq om lokale initiativer og projekter omhandlende inklusion af personer med handicap på arbejdsmarkedet.
- Klare retningslinjer for hvem der er forpligtet til at skaffe tegnsprogstolk, når tegnsprogsbrugere skal i kontakt med myndighederne og samfundet
- At der indgås aftaler om fjerntolkning samt uddannelse af døvetolk som kan oversætte tegnsprog til grønlandsk.
- At Naalakkersuisut udarbejder en vejledning til kommunerne om procedure der skal sikre helhedsorienteret og koordineret indsats for personer med handicap
- At Naalakkersuisut sikrer løbende opkvalificering af kommunale medarbejdere evt. gennem videokurser eller onlinekurser.
- At kommunerne fastsætter klare procedurer for kvalitetssikring af sagsbehandling herunder klare tidsfrist for sagsbehandling mv.

Årsberetningens sidste del handler om Tilioqs strategi for perioden fra 2021-2023, hvor følgende overskrifter og mål er i fokus:

- Adgang til sundhed, uddannelse og arbejde, hvor Tilioq ønsker at afdække barriererne for at personer med handicap har adgang til retten til sundhed, uddannelse og arbejde. Samt udarbejde praksiseksempler for adgang til de nævnte overskrifter.
- Et tilgængeligt samfund, hvor Tilioq ønsker at gøre organisationen fysisk, digitalt og socialt tilgængeligt, samt udvide og udbrede forståelsen af tilgængelighed, udarbejde strategier for tilgængelighed i krisesituationer og sikre demokratisk tilgængelighed og inddragelse.
- Inklusion af handicap i politiske processer – kommunalt og nationalt, hvor ambitionen er at Tilioq bliver en aktiv medspiller i politiske processer, sikre dialog og samarbejde med nøglepersoner på handicapområdet, skifte Tilioq´s image til politisk medspiller og videns institution.
- Et styrket civilsamfund med fokus på handicap og inklusion, med målet om at skabe en fast struktur for inddragelse af nationale og lokale handicapforeninger i Tilioqs arbejde, sikre at samfundet medregner handicappolitiske emner i deres arbejde, sikre støtte til personer og/eller foreninger som arbejder for at forbedre forholdene for personer med handicap.
- Øget viden om og dokumentation af forhold for personer med handicap, gennem samarbejde med videns institutioner ved udvikling af metoder til at indsamle, systematisere og skabe viden.
- Bevidstgørelse af samfundet om rettigheder for personer med handicap ved at øge adgangen til viden, og ved at arbejde for at der bliver vedtaget en anti-diskriminationslovgivning.

Bæredygtige konsekvenser

Årsberetningen belyser forskellige problemstillinger der enten skal løses fra eller på tværs af forskellige offentlige instanser, hvilket skaber større fokus på mangler på området.

Handicaptalsmandens deltagelse ved forskellige debatter på området sætter perspektiv på tingene og fremhæver især målgruppens synspunkter som de forskellige offentlige instanser skal være opmærksomme på ved beslutningstagning.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Administrationens vurdering

Årsberetningen fremhævede problemstillinger som kommunen i de videre arbejde kan tage med i betragtning ved beslutningstagning i de sager der vedrører handicapområdet. Beretningen har ligeledes fremhævet forbedringer, som kommunen bør arbejde efter og kommer med mange oplysninger omkring tiltag og rapporter vedrørende handicapområdet.

Kommunen er på forkant med nogle af anbefalingerne der står beskrevet i årsberetningen, men der er nogle anbefalinger som kommunen i sin videreudvikling af sine områder bør overveje at tilvejebringe og få realiseret i samarbejde med andre relevante offentlige institutioner.

Tilioqs strategi for 2021-2023 falder på nogle punkter i tråd med Qeqqatas handicappolitik hvorfor kommunen i sin implementering af politikken kan overveje at inddrage og rådføre sig hos Tilioq ved behov. Eftersom Tilioq besidder en meget bred viden omkring vilkårene og forholdene for personer med handicap, og har udtrykt et ønske om at blive anset som en fast samarbejdspartner.

Indstilling

Området for Velfærd indstiller over for Udvalg for Velfærd

- at tage orienteringen til efterretning

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Med viden nedbryder vi fordomme, Tilioqs årsberetning 2020

Punkt 6.2 Orientering om formandsbeslutningen vedrørende en ansøgning om ændring af herbergernes åbningstider i Sisimiut og Maniitsoq.

Journalnr.

Baggrund

Der ansøges om forlængelse af åbningstider af herbergerne i Qeqqata Kommunia Maniitsoq og Sisimiut, da der er for få muligheder for at fortage hjælpeforanstaltninger for brugerne pga. det skæve åbningstider.

Lovgrundlag

Ingen

Faktiske forhold

Herbergerne i Sisimiut og Maniitsoq blev etableret den 15. januar 2021. Under indvielsesplanlægningen blev det besluttet at herbergerne åbner kl. 22:00 om aftenen og at brugerne skal være ude kl: 09:00 om morgenen.

Der er allerede 2 brugere siden den anden dag af indvielsen af herberget i Sisimiut, og er nuværende benyttet gang på gang, som det kan ses i bilaget.

Der er til dags dato ingen overnatninger i Maniitsoq herberget.

For at opnå at herberget skal være et trygt sted for brugerne står der i ordensreglerne, at der er mulighed for at vaske tøj og have samtale omkring problemer efter behov.

Der er behov for ændring af gældende åbningstider, hvis husets ordensregler skal følges af brugerne, idet 22:00 er ved sengetiden og der er ingen mulighed for at vaske tøj eller at have samtaler, som der eller ikke er tid til om morgen. Det vil først være muligt at begynde med hjælpeforanstaltningerne, især individuelle samtaler, hvis åbningstiderne bliver forlænget.

Ændringsforslagene til åbningstiderne er således:

At åbne kl. 19:00 om aftenen - og lukke kl. 12:00 ved middagen

Dermed vil der være tid til at udføre samtaler og vaske tøj

Der er også ændringsforslag til de eksisterende ordensregler i huset, som vedrøre at der skal være stilhed i herberget kl. 22 om natten, for at sikre at brugerne har muligheden til at slappe af, gå i seng tidligt og være udhvilet, samt at brugerne skal være oppe enden kl. 9 om morgenen for at sikre at de få en god start på dagen

Ændringen af åbningstiderne vil ikke medføre øget arbejdstider til de 5 vagter, dvs. at arbejdstiden vil stadigvæk være 40 timer om ugen. De faglærte og ufaglærte kan have deres nattillæg ved siden af deres timeløn

Bilaget om ansattes timefordelinger er vedlagt

Udefra oplevelsen i Sisimiut herberget, har Området for Velfærd vurderet at psykiske syges benyttelse af herberget skal stoppes for at sikre de andre brugeres tryghed, begrundelsen for

vurderingen er at en bruger og ansatte har følt sig utrygge, da en ung mand med hashpsykose overnattede i herberget, hvor de holdte sig beredte, da det var som om at han pludselig kan have voldsom adfærd. Denne unge mand var rastløs, og bliver ved med at gå ud og søge efter cigaretter indtil værtshusene er lukket

Dette er endnu ikke oplevet i Maniitsoq herberget.

Området for Velfærd arbejder for at orientere begge byers borgere via lokalavisen, radioen og plakater

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ud af de 5 ansatte, skal to af dem være faglærte og tre ufaglærte som skal arbejde i skiftehold. Lønforholdene sker i henhold til de gældende aftaler mellem Nunatsinni Perorsaaqut Kattuffiat og S.I.K.

Bæredygtige konsekvenser

Det vil være bæredygtigt hvis brugerne af herberget føler sig velkommen, at personalet har tid til dem og er interesseret i dem ved at have bedre muligheder for samtaler

Evaluerings

De eksisterende ordensregler og tilbud har vist, at der vil ikke være tid til at føre samtaler med brugere, pga. de sene åbningstider og tidlige lukketider.

De hjemløse har bl.a. ikke mulighed for at tage et bad eller vaske deres tøj. Nogle af dem lever et separat liv fra deres familie og har ikke den daglige kontakt til dem, og lever i et ensomt liv. Ifølge husets ordensregler, tilbydes der mulighed for tøjvask og det er vigtigt at man skal skrive sig ind så det kan foregå i en rækkefølge. Ved forlængelsen af åbningstiderne vil der være mulighed for at vaske tøj, hvid der ikke skal vaske tøj om natten, og ifølge husets ordensregler lægges der vægt for at der skal være stille inden kl. 22 om natten

Der er forskelle i de udlånte huse i Sisimiut og Maniitsoq, der er ingen badefaciliteter i Sisimiut herberget, og herberget i Maniitsoq er i et boligblok med fem soveværelser med adgang til bad

Ved forlængelsen af åbningstiderne vil også være muligt at benytte herbergets køkken.

At psykisk syges bruger herberget er ikke hensigtsmæssigt, og dette problem skal løses i samarbejde med kontormedarbejderen, da det er vigtigt at de andre brugere af herberget skal føle sig trygge og støttet. De psykisk syges adfærd kan være uforudsigelig, derfor er det nødvendigt at ansatte skal besidde særlige viden om håndteringen af gæster med temperament

Indstilling

Området for Velfærd indstiller til formand for Udvalg for Velfærd

1. At godkende ændringsforslagene til herberget.
2. At godkende ændringer i husets ordensregler

Formandsbeslutning

Indstillingen blev godkendt af udvalgsformanden den 10.02.2021

Udvalg for Velfærds viderebehandling af sagen

Indstilling

At formandens godkendelse af 10.02.2021 tages til efterretning.

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Den første godkendte ordensregel
2. Den opdateret ordensregel med tilføjelser Sisimiut – Maniitsoq
3. Antal af overnatninger i Sisimiut

Punkt 08 Eventuelt

Barnabas Larsen, stiller spørgsmål om man ikke kan have samme ordning som i Danmark vedr. 18 hjemløse grønlændere. Direktøren forklarede, at den danske regering havde tildelt bevilling til en netværk, hvorfra sagen behandles.